

CODI DE GESTIÓ DE CONFLICTE D'INTERESSOS EN INVESTIGACIÓ A LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

(Aprobat pel Consell de Govern en la sessió de 9 de novembre de 2012)

Preàmbul

L'avenç del coneixement i de la ciència només és possible si aquesta es realitza d'acord amb els seus valors essencials, com ara: el rigor, l'objectivitat, la veracitat, l'exactitud i la imparcialitat. També actituds de cooperació, de sentit crític i de transparència i comunicació són pilars importants de l'avenç de la ciència i de la generació de coneixement. Així, la investigació és una activitat que té com a meta l'increment del coneixement i el progrés científic, tecnològic i cultural.

Als nostres dies, alguns dels resultats de l'activitat científica tenen un alt valor econòmic i permeten accedir a determinats avantatges materials, socials i d'altre tipus. A vegades aquestes situacions poden suposar una amenaça per a la bona pràctica científica i per a la integritat investigadora.

Aquest codi té tres objectius bàsics: definir que s'entén per conflicte d'interessos, identificar les possibles situacions susceptibles de ser qualificades com a conflicte d'interessos i dissenyar un procediment per a la seua gestió.

I. Objecte i àmbit d'aplicació

Aquest codi té per objectiu dissenyar un procés per a la gestió de conflicte d'interessos que es poden presentar l'activitat investigadora del personal de la Universitat Politècnica de València per a prevenir les possibles situacions que posen en perill la imparcialitat i el rigor investigador, tot això sense perjudici d'aplicar la legislació vigent.

Aquest codi ha de ser assumit per totes les persones que pertanyen a la comunitat universitària.

El Consell de Govern, a proposta del Comitè d'Ètica, ha de revisar i actualitzar el contingut d'aquest codi, i atendre els suggeriments que realitza la comunitat universitària.

CÓDIGO DE GESTIÓN DE CONFLICTO DE INTERESES EN INVESTIGACIÓN EN LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

(Aprobado por el Consejo de Gobierno en su sesión de 9 de noviembre de 2012)

Preámbulo

El avance del conocimiento y de la ciencia solo es posible si ésta se realiza de acuerdo a sus valores esenciales como son: el rigor, la objetividad, la veracidad, la exactitud y la imparcialidad. También actitudes de cooperación, de sentido crítico y de transparencia y comunicación, son pilares importantes del avance de la ciencia y de la generación de conocimiento. Así, la investigación es una actividad que tiene como meta el incremento del conocimiento y el progreso científico, tecnológico y cultural.

En nuestros días, algunos de los resultados de la actividad científica tienen un alto valor económico y permiten acceder a determinadas ventajas materiales, sociales y de otro tipo. En ocasiones estas situaciones pueden suponer una amenaza para la buena práctica científica y para la integridad investigadora.

El presente Código tiene tres objetivos básicos: definir qué se entiende por conflicto de intereses, identificar las posibles situaciones susceptibles de ser calificadas como conflicto de intereses y diseñar un procedimiento para su gestión.

I. Objeto y ámbito de aplicación

El presente Código tiene por objetivo diseñar un proceso para la gestión de conflicto de intereses que se puedan presentar en la actividad investigadora del personal de la Universitat Politècnica de València para prevenir las posibles situaciones que pongan en peligro la imparcialidad y el rigor investigador, todo ello sin perjuicio de la aplicación de la legislación vigente.

Este Código debe ser asumido por todas las personas pertenecientes a la comunidad universitaria.

El Consejo de Gobierno, a propuesta del Comité de Ética, revisará y actualizará el contenido del presente Código, atendiendo a las sugerencias que se realicen por parte de la comunidad universitaria.

II. Conflicte d'interessos

Es defineix el conflicte d'interessos com la situació en què un interès econòmic, professional o personal pot posar en perill l'objectivitat de l'investigador i el compromís amb la bona pràctica científica, així com el comportament lleial i el bon ús dels recursos de la Universitat utilitzats.

Les implicacions d'aquests conflictes no solament afecten la recol·lecció, l'anàlisi i la interpretació de dades, sinó també la contractació de col·laboradors, l'adquisició de materials, la participació en els resultats, l'elecció de protocols, la implicació de participants humans i l'ús de mètodes estadístics.

III. Conductes no acceptables

Són les que repeteixen o s'assemblen a alguns dels comportaments rebutjables que s'enuncien tot seguit:

1. Quan l'investigador rep diners, béns materials o en espècie per participar en una investigació i no està establert expressament en el pressupost del projecte. Entre aquests s'inclouen viatges, material, instal·lacions, drets de còpia o patents, i regals per a l'investigador o per a algun familiar de primer grau.
2. Quan l'investigador pot aconseguir per a ell o per a un familiar de primer grau avantatges econòmics o d'un altre tipus (posició, promoció, etc) derivats de participar en el projecte d'investigació.
3. Quan l'investigador o algun familiar de primer grau té interessos econòmics (accions, inversions, etc) en alguna de les institucions implicades en el projecte d'investigació.
4. Quan l'investigador o algun familiar de primer grau és membre d'un consell d'administració o de consulta d'alguna empresa, institució o associació professional implicada en la investigació.
5. Quan l'investigador participa en alguna comissió o organisme de la Universitat o centre d'investigació que té competències per a autoritzar, avaluar o finançar projectes en la seua àrea d'investigació.
6. Quan l'investigador té relacions familiars de primer grau o d'amistat manifesta amb persones que treballen o tenen interessos en alguna de les institucions que participen en el projecte.
7. Quan els resultats de la investigació tenen previsiblement un gran impacte positiu en alguna empresa o organització vinculada amb l'investigador o amb algun familiar seu de primer grau.
8. Quan l'investigador ha de contractar algun col·laborador i entre els candidats es troba algun familiar de primer grau.

IV. Mecanismes de gestió i control

La gestió de conflicte d'interès no significa que els investigadors que estan en algun dels supòsits anteriors, o uns altres de semblants, han de renunciar a la investigació del dit projecte. Del que es tracta és de gestionar-los de manera que es tinguin garanties que no afecten l'objectivitat i el rigor científic, ni posen en qüestió la integri-

II. Conflicto de intereses

Se define el conflicto de intereses como esa situación en la que un interés económico, profesional o personal puede poner en peligro la objetividad del investigador y el compromiso con la buena práctica científica, así como el comportamiento leal y el buen uso de los recursos de la Universitat utilizados.

Las implicaciones de estos conflictos no solo afectan a la recolección, análisis e interpretación de datos, sino también a la contratación de colaboradores, adquisición de materiales, participación en los resultados, elección de protocolos, implicación de participantes humanos y el uso de métodos estadísticos.

III. Conductas no aceptables

Son aquellas que repiten o se asemejan a algunos de los comportamientos rechazables que se enuncian a continuación:

1. Cuando el investigador reciba dinero, bienes materiales o en especie por participar en una investigación y no esté establecido expresamente en el presupuesto del proyecto. Entre ellos se incluye viajes, material, instalaciones, derechos de copia o de patentes, y regalos para el investigador o para algún familiar de primer grado.
2. Cuando el investigador pueda conseguir para sí o para un familiar de primer grado ventajas económicas o de otro tipo (posición, promoción, etc.) derivadas de participar en el proyecto de investigación.
3. Cuando el investigador o algún familiar de primer grado tenga intereses económicos (acciones, inversiones, etc.) en alguna de las instituciones implicadas en el proyecto de investigación.
4. Cuando el investigador o algún familiar de primer grado sea miembro de un consejo de administración o de consulta de alguna empresa, institución, o asociación profesional implicada en la investigación.
5. Cuando el investigador participe en alguna comisión u organismo de la Universidad o Centro de Investigación que tenga competencias para autorizar, evaluar o financiar proyectos en su área de investigación.
6. Cuando el investigador tenga relaciones familiares de primer grado o de amistad manifiesta con personas que trabajen o tengan intereses en alguna de las instituciones que participen en el proyecto.
7. Cuando los resultados de la investigación tengan previsiblemente un gran impacto positivo en alguna empresa u organización vinculada con el investigador o con algún familiar suyo de primer grado.
8. Cuando el investigador tenga que contratar algún colaborador y entre los candidatos se encuentre algún familiar de primer grado.

IV. Mecanismos de gestión y control

La gestión de conflicto de interés no significa que los investigadores que estén en alguno de los supuestos anteriores, u otros similares, tengan que renunciar a la investigación de dicho proyecto. De lo que se trata es de gestionarlos de tal forma que se tengan garantías de que no afectan a la objetividad y el rigor científico, ni ponen en cuestión la integridad

tat de la Universitat com a institució investigadora. Per a això, el principi inspirador de la gestió de conflicte d'interessos és el de transparència i rendició de comptes.

El procés de gestió de conflicte d'interessos ha de seguir tres passos: 1) Informar sempre, 2) gestionar els conflictes reals amb diligència i imparcialitat quan es presenten, i 3) prohibir l'activitat quan és l'única opció possible per a protegir l'interès general i l'interès de la Universitat.

La institució encarregada de la gestió de conflicte d'interessos és el Comitè d'Ètica de la Investigació de la Universitat Politècnica de València.

Els investigadors que incorren en alguna de les situacions presentades en el punt anterior, o en qualsevol altra situació que consideren susceptibles de conflicte d'interès, han d'informar per escrit al Comitè d'Ètica de la Investigació. En cas de dubte, aquest comitè decideix si es considera conflicte d'interès i es classifica com a tal.

Tots els membres de la comunitat universitària poden adreçar-se al Comitè d'Ètica de la Investigació per a informar sobre qualsevol situació de conflicte d'interès del qual tenen coneixement.

Davant de qualsevol situació de sospita o dubte de conflicte d'interessos, el Comitè d'Ètica de la Investigació pot requerir informació i prendre la iniciativa per a gestionar el conflicte, i actuar-ne com a mitjancer en la resolució.

El Comitè d'Ètica de la Investigació ha d'elaborar recomanacions específiques precises per a la gestió dels conflictes d'interessos i les ha de fer públiques en el web de la Universitat. També ha d'assegurar que tots els investigadors coneguen els mecanismes de gestió de conflictes d'interessos de la Universitat i les seues implicacions.

La Universitat Politècnica de València es compromet a oferir formació en integritat investigadora i gestió de conflicte d'interessos als seus investigadors.

El Comitè d'Ètica de la Investigació ha d'oferir per escrit guies d'actuació i recomanacions específiques als investigadors implicats en un possible conflicte d'interessos, i pot arribar a sol·licitar a l'organització competent l'exclusió de l'investigador en el projecte d'investigació en què s'ha generat el conflicte.

En cas de situació de conflicte d'interès greu, i seguint el principi de reforçar la transparència, la imparcialitat i la bona pràctica científica, el Comitè d'Ètica de la Investigació pot recomanar algun canvi del pla d'investigació, algun canvi de personal que participa en el projecte, o nomenar un expert independent que supervise i oriente la dimensió ètica, no científica, del projecte.

de la Universitat como institución investigadora. Para ello el principio inspirador de la gestión de conflicto de intereses será el de transparencia y rendición de cuentas.

El proceso de gestión de conflicto de intereses debe seguir tres pasos: 1) informar siempre; 2) gestionar los conflictos reales con diligencia e imparcialidad cuando se presenten; y 3) prohibir la actividad cuando sea la única opción posible para proteger el interés general y el interés de la Universitat.

La institución encargada de la gestión de conflicto de intereses será el Comité de Ética de la Investigación de la Universitat Politècnica de València.

Los investigadores que incurran en alguna de las situaciones presentadas en el punto anterior; o en cualquier otra situación que consideren susceptible de conflicto de interés deberán informar por escrito al Comité de Ética de la Investigación. En caso de duda, este Comité decidirá si se considera conflicto de interés y se clasificará como tal.

Todos los miembros de la comunidad universitaria podrán dirigirse al Comité de Ética de la Investigación para informar de cualquier situación de conflicto de interés del que tengan conocimiento.

Ante cualquier situación de sospecha o duda de conflicto de intereses el Comité de Ética de la Investigación podrá requerir información y tomar la iniciativa para la gestión del conflicto, actuando como mediador en la resolución de los mismos.

El Comité de Ética de la Investigación elaborará recomendaciones específicas precisas para la gestión de los conflictos de intereses y las hará públicas en la web de la Universitat. También se asegurará de que todos los investigadores conozcan los mecanismos de gestión de conflictos de intereses de la Universitat y sus implicaciones.

La Universitat Politècnica de València se compromete a ofrecer formación en integritad investigadora y gestión de conflicto de intereses a sus investigadores.

El Comité de Ética de la Investigación ofrecerá por escrito guías de actuación y recomendaciones específicas a los investigadores implicados en un posible conflicto de intereses, pudiéndose llegar a solicitar a la organización competente la exclusión del investigador en el proyecto de investigación en el que se haya generado el conflicto.

En caso de situación de grave conflicto de interés, y siguiendo el principio de reforzar la transparencia, la imparcialidad y la buena práctica científica, el Comité de Ética de la Investigación podrá recomendar algún cambio del plan de investigación, algún cambio de personal que participa en el proyecto, o nombrar un experto independiente que supervise y oriente la dimensión ética, no científica, del proyecto.

El Comitè d'Ètica de la Investigació ha d'elaborar i custodiar un registre exhaustiu de tots els conflictes d'interès identificats.

El Comitè d'Ètica de la Investigació ha d'estudiar amb rigor i discreció les denúncies que rep de possibles situacions de conflicte d'interessos d'algun investigador de la Universitat.

V. Procediment de comunicació i consulta

Els investigadors han d'informar per escrit al Comitè d'Ètica de la Investigació quan es troben una situació de les descrites en el punt tercer o en alguna altra de semblant que pot ser considerada una situació real o aparent de conflicte d'interessos.

Quan en les investigacions en què participen humans com a subjectes d'experimentació es presenta una situació aparent o real de conflicte d'interès, s'ha d'informar explícitament els subjectes participants.

Davant d'un cas de dubte, l'investigador ha de realitzar una consulta al Comitè d'Ètica de la Investigació.

Davant d'una situació de conflicte d'interès en què l'investigador rep l'autorització per escrit per a continuar amb la dita investigació, l'investigador ha de fer explícita aquesta situació i l'autorització expressa del Comitè d'Ètica de la Investigació.

VI. Informe anual del Comitè d'Ètica de la Investigació

El Comitè d'Ètica de la Investigació elabora un informe anual que presenta amb detall els conflictes registrats i les mesures desenvolupades.

L'informe s'ha de redactar mantenint un respecte escrupolós al dret de la privacitat de les persones i a la confidencialitat de la informació.

Aquest informe ha de ser públic i estar accessible en la pàgina web del Comitè d'Ètica de la Investigació.

VII. Incompliments

Quan el Comitè d'Ètica de la Investigació té coneixement d'actuacions per membres de la comunitat universitària que suposen un incompliment d'aquest codi hi pot realitzar un informe i elevar-lo als òrgans de govern de la Universitat competents perquè es prenguen les mesures pertinents conforme a la legislació aplicable.

VIII. Aprovació i entrada en vigor

Aquest codi entra en vigor el dia de l'aprovació pel Consell de Govern de la Universitat Politècnica de València.

El Comité de Ética de la Investigación elaborará y custodiará un exhaustivo registro de todos los conflictos de interés identificados.

El Comité de Ética de la Investigación estudiará con rigor y discreción las denuncias que reciba de posibles situaciones de conflicto de intereses por parte de algún investigador de la Universitat.

V. Procedimiento de comunicación y consulta

Los investigadores deberán informar por escrito al Comité de Ética de la Investigación cuando se encuentren en una situación de las descritas en el punto tercero o alguna otra similar que pueda ser considerada una situación real o aparente de conflicto de intereses.

Cuando en las investigaciones en que participen humanos como sujetos de experimentación se presente una situación aparente o real de conflicto de interés, se informará explícitamente a los sujetos participantes.

Ante caso de duda, el investigador debe realizar una consulta al Comité de Ética de la Investigación.

Ante una situación de conflicto de interés en la que el investigador reciba la autorización por escrito para seguir con dicha investigación, el investigador deberá hacer explícita esa situación y la autorización expresa del Comité de Ética de la Investigación.

VI. Informe anual del Comité de Ética de la Investigación

El Comité de Ética de la Investigación elaborará un informe anual presentado con detalle los conflictos registrados y las medidas desarrolladas.

El informe se redactará manteniendo un escrupuloso respeto al derecho de la privacidad de las personas y a la confidencialidad de la información.

Este informe será público y estará accesible en la página Web del Comité de Ética de la Investigación.

VII. Incumplimientos

Cuando el Comité de Ética de la Investigación tenga conocimiento de actuaciones por parte de miembros de la comunidad universitaria que supongan un incumplimiento del presente Código podrá realizar un informe al respecto y elevarlo a los órganos de gobierno de la Universitat competentes para que se tomen las medidas pertinentes conforme a la legislación aplicable.

VIII. Aprobación y entrada en vigor

Este Código entrará en vigor el día de su aprobación por parte del Consejo de Gobierno de la Universitat Politècnica de València.